

DECREES OF CLASSICAL ATHENS AND THEIR HISTORICAL GREEK SOUNDS

ΦOLLOWING the defeat of the Persian invaders, the Athenians entered their Periclean Golden Age (479-404 BC). Able now to resume refining grammar and writing, they became increasingly aware of the deficiencies of their writing system, which did not adequately represent their Attic sounds and grammatical forms.

The Athenians dealt with such concerns in 403 BC when, under Archon Euclides, they ratified the 24-letter Ionic alphabet, a writing system their kinsmen, the Ionians, had perfected. Now they could formally write Η(η) to distinguish Ε(ε) from Ε(η), ΕΙ(ει), or ΕΙ(η); Ω to distinguish Ο(ο) from Ο(ω), or Ο(ου); ΩΙ(ωι) to distinguish ΟΙ(οι) from ΟΙ(ω); and the monoliterals Ξ, Ψ to represent the digraphs ΧΣ (ΚΣ) and ΦΣ (ΠΣ) respectively.

A comparison of Attic decrees of the 5th and 4th centuries BC can reveal key differences between the older Attic script and the newer and definitive post-Eucleidean grammatical script (ἡ μετ' Εὐκλείδην γραμματική). Such differences are in fact reflected in the opening resolution statement typically found in Attic decrees:

5th c. BC Ε Δ Ο Χ Ξ Ε Ν Τ Ε Ι Β Ο Λ Ε Ι Κ Α Ι Τ Ο Ι Δ Ε Μ Ο Ι

εδοχσεν τει βολει και ττοι δεμοι *Resolved by the council and the people*

4th c. BC Ε Δ Ο Ξ Ε Ν Τ Η Β Ο Υ Λ Η Κ Α Ι Τ Ω Ι Δ Η Μ Ω Ι

εδοξεν τη βουληι και ττωι δημωι ἔδοξεν τῇ βουλῇ καὶ τῶ δήμῳ

This section examines samples of Attic decrees from the 5th and 4th centuries BC at the Epigraphic Museum (EM) in Athens as presented in a special publication by the Hellenic Ministry of Culture.¹ Because said samples are limited in number (thus also in points of phonological discussion), the scope of this probe is merely to provide a visual comparison of the older Attic script and the new. The aim is to point out the definitive forms of some graphemes and their phonemic value at the time of their entry into the Κοινή period. The decrees are transcribed and annotated to highlight the areas of the discussion that follows.

---

¹ *Athenian Democracy Speaking Through Its Inscriptions* (Athens 2009, M. Lagogianni-Georgakarakos and K. Buraselis eds.), auspices of the Hellenic Ministry of Culture—henceforth, EM. (The decrees are shown on pages A-2 to A-10. EM 12749 on page A-11, inscribed at the end of the classical period, is not part of said publication but is included here for comparison.)

1 Θ Ε Ο Ι ← **OI = OI** = οι proper diphthong
 ΕΔΟΧΣΕΝΤΕ**Ι**ΒΟ ← **EI = HI** = η spurious diphthong
 ΜΟΙΟΙΝΕΙΣΕΠΡ
 ΔΙΑΣΕΛΡΑΜΜΑΤΕ
 5 ΕΠΕΣΤΑΤΕΚ**ΛΕ**ΙΝ ← **EI = EI** = ελ proper diphthong
 ΟΛΕΝΚΑΙΤΟΣΑΡΧ
 ΙΠΟΛΕΣΙΚΑΙΤΟΣ
 ΠΙΜΕΛΕΣΘΑΙΗΟΠ
 ΛΕΤΑΙΗΟΦΟΡΟΣΚ **H(h)** is missing:
 10 **Ε**ΚΑΣΤΟΝΚΑΙΑΠΑ **ΕΚΑΣΤΟΝ** for **ΗΕΚΑΣΤΟΝ**
ΙΕΧΣΥΜΒΟ**Λ**ΑΔΕΠ **Ι = Ζ**
 ΡΟΣΤΑΣΠΟΛΕΣΗΟ **L = Λ**
 ΕΙΑΔΙΚΕΝΤΟΙΣΑ **Λ = Γ**
 ΟΡΟΝ**Λ**ΡΑΦΣΑΣΑΔ
 15 ΛΡΑΜΜΑΤΕΙΟΝΤ **OI = OI** = τῶ spurious diphthong
 ΝΑΜΕΝΕ**Τ**Ο**Ι**ΣΥΜΒ
 ΠΑΛΟΝΤΑΣΑΠΟΔΟ
 ΝΑΛΛΟΝΑΙΗΟΤΑΜ
 ΥΤΑΝΕΣΜΕΤΑΔΙΟ
 20 ΣΗΕΛΛΕΝΟΤΑΜΙΑ
 ΕΟΝΤΑΣΑΠΟΔΟΣΑ
 ΣΑΣΧΟΡΙΣΗΟΣΑΙ
 ΝΟΣΑΝΔΡΑΣΤΕΤΤ
 ΙΛΡΑΦΣΟΜΕΝΟΣ
 25 ΤΕΣΟΝΤΑΣ**ΤΟΜΜΕ** **TON + M = MM***
 ΟΜΕΝΔΥΟΠΛΕΝΕ (assimilation)
 ΡΙΕΡΟΣΤΑΧΕΙΑΣ
 ΙΕΠΙΘΡΑΙΚΕΣΕ
 ΒΟΛΕΝΚΑΙ**Ε**ΣΤΟ ← **E = EI = εις**
 30 ΛΕΥΕΣΘΑΙΠΕΡΙΤ ↑ different spelling, same sound
 ΕΙΕΑΝΔΕΤΙΣΑΘ ↓
 ΝΦΟΡΟΝΗΟΝ**ΔΕΙ** ← **EI = EI = δει**
 ΟΝΤΟΙΣΑΠΑΛΟΣ
 ΡΑΦΕΣΘΑΙΠΡΟΣ
 35 ΙΟΝΚΑΙΤΟΝΧΣ
 ΕΣΤΕ**ΜΒ**ΟΛΕΝ **N + B = MB*** την βουλην
 ΥΝΕΣΘΟΔΟΡ (assimilation)
 ΚΑΤΑΛΝΟΙΗ
 ΦΕΡΕΤΟΕΣΤ
 40 **ΝΛΝ**Ο**Μ**ΑΣΠΟ **O = Ω** > γνωμας
 Ο**Μ**ΠΑΘΕΝΕΑ **N + Π = ΜΠ***
 ΝΤΕΣΒΟΟΣΕ (assimilation)
 ΙΚΑΤΑΥΤΟ

Pronunciation and grammatical distinctions between homographs are determined by the context.

Θ Ε Ο Ι
 εδοχσεν τει βο
 μοι Οινεις επρ
 διας εγραμματα
 επεστατε Κλειν
 ολεν και τος αρχ
 ι πολεσι και τος
 πιμελεσθαι ηοπ
 γεται ηο φορος κ
 εκαστον και απα
 ζε χσυμβολα δε π
 προς τας πολες ηο
 ει αδικεν τοις α
 ορον γραφσασα δ
 γραμματειον τ
 ναμενε τοι συμβ
 παγοντας αποδο
 ναγνοναι ηοταμ
 υτανες μετα Διο
 ς ηελλενοταμια
 εον τας αποδοσα
 σας χορις ηοσαι
 νος ανδρας τεττ
 ι γραφσομενος
 τεσοντας τομ με
 ο μεν δυο πλεν ε
 ριερος ταχειας
 ι επι Θραικες ε
 βολεν και ες το
 λευεσθαι περι τ
 ει εαν δε τις Αθ
 ν φορον ηον δει
 ον τοις απαγοσ
 ραφεσθαι προς
 ιον και τον χσ
 ες τεμ βολεν
 υνεσθο δορ
 καταγνοι η
 φερετο ες τ
 ν γνωμας πο
 ομ παθεν ε α
 ν τες βοος ε
 ι κατ' αυτο

*See Phonopathy, A-15.

EM 6577 (IG I³ 46) Decree for the foundation of a colony at Brea (445 BC)

6 ΛΕΤΟΕΑΝΔΕΕΣΑΛΕΙΕΝΕΧ
 ΦΕΝΑΣΕΗΟΛΡΑΦΣΑΜΕΝΟΣΠΟ
 ΑΥΤΟΙΣΠΑΡΑΣΧΟΝΤΩΝΗΟΙΑΠ
 ΙΕΡΕΣΑΙΗΥΠΕΡΤΕΣΑΠΟΙΚΙΑΣ
 10 ΙΣΔΟΚΕΙΛΕΟΝΟΜΟΣΔΕΗΕΛΕΣΘ
 ΕΝΑΕΧΦΥΛΕΣΗΟΥΤΟΙΔΕΝΕΜΑΝΤ **ΕΝΑ** for **ΗΕΝΑ**
 ΟΚΛΕΙΔΕΝΔΕΚΑΤΑΣΤΕΣΑΙΤΕΝΑ **Η**(h) is missing
 ΚΡΑΤΟΡΑΚΑΘΟΤΙΑΝΔΥΝΕΤΑΙΑ
 ΕΝΕΤΑΕΧΣΕΙΡΕΜΕΝΑΕΑΝΚΑΘΑ
 15 ΛΑΜΕΤΕΜΕΝΙΣΕΝΒΟΥΝΔΕΚΑΙ
 ΛΕΝΕΣΠΑΝΑΘΕΝΑΙΑΤΑΜΕΛΑΛ
 ΑΦΑΛΛΟΝΕΑΝΔΕΤΙΣΕΠΙΣΤΡΑ
 ΝΤΕΝΤΟΝΑΠΟΙΚΟΝΒΟΕΘΕΝΤΑ
 ΤΑΤΑΚΑΤΑΤΑΣ**Χ**ΣΥΛΛΡΑΦΑΣΗ[ΑΙ] epenthetic **Χ**
 20 ΤΟΛΡΑΜΜΑΤΕΥΟΝΤΟΣΕΛΕΝΟΝ
 ΟΝΤΟΝΕΠΙΘΡΑΚΕΣΛΡΑΦΣΑΙ
 ΕΙΚΑΙΚΑΤΑΘΕΝΑΙΕ**ΜΠ**ΟΛΕΙΠΑ **Ν + Π = ΜΠ**
 ΕΝΣΤΕΛΕΝΗΟΙΑΠΟΙΚΟΙΣΦΟΝΑ
 ΑΝΔΕΤΙΣΕΠΙ**Φ**ΣΕΦΙΣΕΙΠΑΡΑΤΕ **ΦΣ = Ψ**
 25 ΤΟΡΑΛΟΡΕΥΕΙΕΠΡΟΣΚΑΛΕΣΘΑ
 ΡΕΣΘΑΙΕΛΥΕΝΤΙΤΟΝΗΕΦΣΕΦΙ
 ΕΝΑΙΑΥΤΟΝΚΑΙΠΑΙΔΑΣΤ**Ο**ΣΕΧ
 ΡΕΜΑΤΑΔΕΜΟΣΙΑΕΝΑΙΚΑΙΤΕΣ
 ΤΟΝΕΑΜΜΕΤΙΑΥΤΟΙΗΟΙΑΠΟΙΚ
 30 ΟΝΤΑΙ::ΗΟΣΟΙΔΑΝΛΡΑΦΣΟΝΤΑ
 ΝΣΤΡΑΤΙΟΤΟΝΕΠ**ΕΙ**ΔΑΝΗΕΚΟΣ → **ΕΙ = ει**
 ΚΟΝΤΑ**Ε**ΜΕΡΟΝΕΜΒΡΕΑΙ**Ε**ΝΑΙΕ → **Ε = ΕΙ ει**ναι
ΧΣΑΛΕΝΔΕΤΕΝΑΠΟΙΚΙΑΤΡΙΑ
 ΙΣΧΙΝΕΝΔΕΑΚΟΛ**ΟΥ**ΘΟΝΤΑΑΠΟ
 ΜΑΤΑ
ΧΣ = Ξ
Η(h) is missing:
ΕΜΕΡΟΝ for **ΗΕΜΕΡΟΝ**

γετο εαν δε εσαγει ενεχ
 φενας ε ho γραφσαμενος πο
 αυτοις παρασχοντον ηοι απ
 ιερεσαι ηυπερ τεσ αποικιας
 ις δοκειγεονολος δε ηελεσθ
 ενα εχ φυλες ηουτοι δε νεμαντ
 οκλειδεν δε κατασσεσαι τεν α
 κρατορα καθοτι αν δυναται α
 ενε τα εχσειρεμενα εαν καθα
 λα με τεμενιζεν βουν δε και
 γεν ες Παναθηναια τα μεγαλ
 α φαλλον εαν δε τις επιστρα
 ν τεντον αποικον βοεθεν τα
 τατα κατα τας χσυγγραφας η[αι]
 το γραμματευοντος εγεγον
 ον τον επι Θραικες γραφσαι
 ει και καταθεναι εμ πολει πα
 εν στελεν ηοι αποικοι σφον α
 αν δε τις επιφσεφιζει παρα τε
 τορ αγορευει ε προσκαλεσθα
 ρεσθαι ε λυεν τι τον ηεφσεφι
 εναι αυτον και παιδασ τος εχ
 ρεματα δεμοσια εναι και τεσ
 τον εαμ με τι αυτοι ηοι αποικ
 ονται:: ηοσοι δ' αν γραφσοντα
 ν στρατιοτον επειδαν ηεκοσ
 κοντα εμερον εμ Βρεαι εναι ε
 χσαγεν δε τεν αποικιαν τρια
 ισχινεν δε ακολουθοντα απο
 ματα

ΕΡ
 ΟΝΙΚ
 ΕΚΑΣΤΟ
 ΡΑΧΜΕΝΤΕ
 ΤΕΣΑΛΟΛΕΞ
 ΜΕΝΑΛΛΑΚΑΘ
 ΕΙΗΟΠΟΞΑΝΡΕΟΞ
 ΙΛΙΣΤΟΝΧΡΕΜΑΤΟ
 ΟΣΙΠΡΟΤΟΙΠΡΥΤΑΝΕ
 ΚΥΡΙΟΝΕΚΚΛΕΞΙΟΝΠΡΟ
 ΘΟΝΕΝΑΙΤΟΙΔΕΜΟΙΤΟΙΑΘ
 ΔΕΜΙΑΛΙΛΑΝΕΤΑΙΚΑΙΕΧΕΙΑΘ
 ΙΠΕΤΑΜΕΝΑΛΛΑΚΑΘΑΠΕΡΝΙΚΟΜ
 ΑΛΟΙΚΑΙΞΑΝΘΙΠΠΟΙΚΑΙΤΟΙΞΥΕ[ΣΙΝ]
 ΗΟΞΑΕΣΤΟΝΦΟΡΟΝΤΟΝΑΘΕΝΑΙΟΝΤΕ
 ΒΑΝΕΙΤΑΝΟΜΙΙΟΜΕΝΑ

H(h) is missing:
 ΕΚΑΣΤΟ for ΗΕΚΑΣΤΟ
 ΥΕΣΙΝ for ΗΥΕΣΙΝ

Attic H(h) as a symbol
 of aspiration had no
 acoustic value, so it was
 not used consistently.

Λ = Γ
 L = Λ
 I = Z

ερ
 ονικ
 εκαστο
 ραχμεν τε
 τες αγογες
 μεν αλλα καθ
 ει ηοπος αν ρεοσ
 ιγιστον χρεματο
 οσι προτοι πρυτανε
 κυριον εκκλησιον προ
 θον εναι τοι δεμοι τοι Αθ
 δεμια γιγνεται και εχει Αθ
 ιπε τα μεν αλλα καθαπερ νικομ
 αλοι και ξανθιπποι και τοις νε[σιν
 ηοσα ες τον φορον τον Αθεναιον τε
 βανει τα νομιζομενα

ΚΟΣΕΙΠΕ
 ΕΙΗΙΕΡΕΑΝΗΕΑ
 5 ΕΧΣΑΘΕΝΑΙΟΝΗΑΠΑ
 ΘΑΙΚΑΙΗΙΕΡΟΝΘΥΡΟΣΑ
 ΙΚΑΘΟΤΙΑΝΚΑΛΛΙΚΡΑΤΕΣΧΣΥΛΛΡΑΦΣ
 ΕΙΑΠΟΜΙΣΘΟΣΑΙΔΕΤΟΣΠΟΛΕΤΑΣΕΠΙΤ ← πωλητας E = η
 ΕΣΛΕΟΝΤΙΔΟΣΠΡΥΤΑΝΕΙΑΣΦΕΡΕΝΔΕΤ ← O = ΟΥ ου, O = Ω ω τούς πωλητάς
 10 ΕΝΗΙΕΡΕΑΝΠΕΝΤΕΚΟΝΤΑΔΡΑΧΜΑΣΚΑΙ
 ΤΑΣΚΕΛΗΚΑΙΤΑΔΕΡΜΑΤΑΦΕΡΕΝΤΟΝΔΕ ← φερειν E = ε, E = ει
 ΜΟΣΙΟΝΝΕΟΝΔΕΟΙΚΟΔΟΜΕΣΑΙΚΑΘΟΤΙ
 ΑΝΚΑΛΛΙΚΡΑΤΕΣΧΣΥΛΛΡΑΦΣΕΙΚΑΙΒΟ ← O = Ω βωμόν
 ΜΟΝΛΙΘΙΝΟΝ ← EI = ει
 15 ΗΕΣΤΙΑΙΟΣΕΙΠΕΤΡΕΣΑΝΔΡΑΣΗΕΛΕΣΘ
 [Α]ΙΕΛΒΟΛΕΣΤΟΥΤΟΣΔΕΜΕΤ[ΑΚΑ]ΛΛΙΚΡΑ
 ΣΧΣΥΛΛΡΑΦΣΑΝΤΑΣΕΠ ← ΕΛ ΒΟΛΕΣ ΤΟΥΤΟΣ
 ΕΙΚΑΘΟΤΙΑΠΟΜ = εγ βουλης τουτους
 19 ΕΙ[Τ]ΟΣ εγ = εκ

κος ειπε
 ει ηιερεαν ηε α
 εχς Αθεναιον ηαπα
 θαι και το ηιερον θυροσα
 ι καθ' ο τι αν Καλλικρατες χσυγγραφσ
 ει απομισθοσαι δε τος πολετας επι τ
 ες Λεοντιδος πρυτανειας φερεν δε τ
 εν ηιερεαν πεντεκοντα δραχμας και
 τα σκελε και τα δερματα φερεν τον δε
 μοσιον νεον δε οικοδομεσαι καθ' ο τι
 αν Καλλικρατες χσυγγραφσει και βο
 μον λιθινον
 ηεστιαιος ειπε τρες ανδρας ηελεεσθ
 [α]ι εγ βολες τουτος δε μετ[ακα]λλικρα
 σχσυγγραφοντας επ
 ει καθ' ο τι απομ
 ει[τ]ος

SIDE I. Pre-Eucleidean E as ε, η, ει; EI as ει; and O as ο, ω, ου bespeak the need to graphically distinguish grammatical forms.

ΤΕΙ ΒΟΛΕΙ = τη βουλη
ΤΗΙ ΣΤΗΛΗΙ = τη στηλη

Αἰγεις
 ↓

Λ = Γ → Ε Δ Ο Χ Σ Ε Ν Τ Ε Ι Β Ο Λ Ε Ι Κ Α Ι Τ Ο Ι Δ Ε -
Λ → Μ Ο Ι Α Ι Λ Ε Ι Σ Ε Π Ρ Υ Τ Α Ν Ε Υ Ε Ν Ε Ο Κ -
L → Λ Ε Ι Δ Ε Σ Ε Λ Ρ Α Μ Μ Α Τ Ε Υ Ε Α Λ Ν Ο Δ Ε -
 ≠
Γ → Μ Ο Σ Ε Π Ε Σ Τ Α Τ Ε Κ Α Λ Λ Ι Α Σ Ε Ι Π Ε Τ -
Η Ι Ε Ρ Ε Α Ι Τ Ε Σ Α Θ Η Ν Α Α Σ Τ Ε Σ Ν Ι -
H Κ Ε Σ Π Ε Ν Τ Η Κ Ο Ν Τ Α Δ Ρ Α Χ Μ Α Σ Τ Α -
Γ → Σ Γ Ε Γ Ρ Α Μ Μ Ε Ν Α Σ Ε Ν Τ Η Ι Σ Τ Η [Λ Η Ι]
Λ = Λ → Α Π Ο Δ Ι Δ Ο Ν Α Ι Τ Ο Σ Κ Ω Λ Α Κ Ρ [Ε Τ Α Σ]
 [Ο] Ι Α Ν Κ Ω Λ Α Κ Ρ Ε Τ Ω Σ Ι Τ Ο Θ [Α Ρ Γ Η Λ] -
 [Ι Ω] Ν Ο Σ Μ Η Ν Ο Σ Τ Η Ι Ε Ρ [Ε Α Ι Τ Η Σ Α] -
 [Θ Η Ν] Α Ι Α Σ Τ Η Σ Ν Ι Κ Η [Σ ...

ΕΙ
 ←
 ↑
 ↓
ΗΙ
 ←

Λ(λ) is used along with L (λ)

Λ(γ) is used along with Γ (γ)

ΗΙΕΡΕΑΙ, ΙΕΡΕΑΙ ἱερέα

The presence or absence of mute H(h) has no effect on pronunciation.

SIDE II. Old forms mixed with new:

Ionic letters, including **H** and **Ω**, are peculiarly used right along with older Attic letters, a sign that **H** and **Ω** forced their way into Attic writing years before the ratification of the Ionic alphabet.

εδοχσεν τει βολει και τοι δε-
 μοι Αιγεις επρυτανευε Νεοκ-
 λειδες εγραμματευε Αγνοδε-
 μος επεστατε καλλιας ειπε τ-
 ει ηιερεαι τες Αθηνας τες Νι-
 κες πεντηκοντα δραχμας τα-
 ς γεγραμμενας εν τη στη[ληι]
 αποδιδοναι τος κωλακρ[ετας]
 [ο]ι αν κωλακρετωσι το Θ[αργηλ]-
 [ιω]νος μηνος τη ιερ[εαι της Α-
 [θην]αιας της Νικη[ς]...

ΒΟΛΕΝΚΑΘΟΤΙΑΡΙΣΤΑ
ΝΤΕΑΠΟΤΟΤΙΜΕΜΑΤΟΣΔΟΚΕ
ΤΕΤΕΜΠΟΛΙΝΑΝΑΛΟΝΗΟΣΟΝΑ
ΣΗΕΧΞΕΚΟΝΤΑΝΑΥΞΕΑΜΠΡΟΣ
ΜΕΝΟΝΕΙΕΞΦΕΡΕΝΗΟΤΑΝΔΕ
ΛΕΣΙΑΝΠΟΙΕΞΑΝΤΟΝΔΕΚΑΗΕ
ΕΡΙΑΛΛΟΜΕΔΕΝΟΣΠΡΟΤΕΡΟΝ
ΕΕΚΚΛΕΞΙΑΝΠΟΙΕΝΤΟΣΠΡΥΤ
ΑΙΤΟΙΞΞΤΡΑΤΕΛΟΙΞΤΟΝΝΕΟ
ΟΙΞΠΕΡΙΔΕΤΟΕΚΠΛΟΤΟΝΝΕΟ
ΠΑΝΟΡΘΟΣΘΑΙΕΝΤΟΙΔΕΜΟΙΗ
ΚΚΛΕΞΙΑΝΠΟΙΟΝΤΟΝΗΟΤΑΝΚΕ
ΟΝΚΑΙΤΕΞΑΛΛΕΞΗΥΠΕΡΕΞΙΑΞ
ΚΑΙΑΡΓΥΡΙΟΕΞΚΑΛΛΙΕΡΕΞΙΝ
ΗΕ...Α... ΞΙ...ΙΛΙΟΝ

ΤΕΜΠΟΛΙΝ

τεμ πολιν = τήν πόλιν
N+P → MP

In this decree, only a dozen years before the ratification of the Ionic alphabet, the older Attic script still holds sway.

βολεν καθοτι αριστα
ντε απ το τιμεματος δοκε
τε τεμ πολιν αναλον ηοσον α
ς ηεχσεκοντα ναυς εαμ προς
μενον ει εσφερεν ηοταν δε
λεσιαν ποιεσαντον δεκα ηε
ερι αλλο μεδενος προτερον
ε εκκλεσιαν ποιεν τος πρυτ
αι τοις στρατεγοις τον νεο
οις περι δε το εκπλο τον νεο
πανορθοσθαι εν τοι δεμο η
κκλεσιαν ποιοντον ηοταν κε
ον και τες αλλες ηυπερεσιας
και αργυριο ες καλλιερεσιν
ηε...α...σι...ιλιον

ΥΤΑΝΕΥΕΝ
 ΕΥΣΕΓΡΑΜΜΑΤΕΥΕΝΣΙΜΙ
 ΥΣΕΠΕΣΤΑΤΕΕΥΡΙΠΠΙΔΗ
 ΟΝΕΥΚΛΕΙΑΝΔΡΑΓΑΘΙ
 ΕΠΕΙΔΗΑΝΗΡΑΓΑΘΟΣΕΓΕ
 ΟΝΑΘΗΝΑΙΩΝΚΑΙΤΗΝΚΑΘ
 ΑΙΩΝΚΑΙΤΗΝΕΛΕΥΘΕΡΙ
 ΗΙΒΟΛΗΚΑΙΤΩΙΔΗΜΩ[Ι]
 ΣΘΟΦΟΡΙΑΝΕΙΝΑΙΑΥΤΩ[Ι]

ΕΠΕΣΤΑΤΕ and ΕΠΕΣΤΑΤΕΙ
 Ε = ΕΙ = [i] used interchangeably
 (same word, same inscription,
 different spelling)

ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ formerly ΤΟΙ ΔΕΜΟΙ

ΤΩΙΔΗΜΩΙ ΛΕΩΝΤΙΣΕΠΡΥ
 ΑΙΟΣΕΓΡΑΜΜΑΤΕΥΕΝΕΥΦ
 [Ε]ΠΕΣΤΑΤΕΙΜΕΛΑΝΩΠΟΣΕΙΠ
 ΛΗΙΕΠΕΙΔΗΑΝΗΡΑΓΑΘΟΣ
 ΙΛΟΚΛΕΟΥΣΠΕΡΙΤΟΝΔΗΜΟ[Ν]
 ΗΓΚΑΘΟΔΟΝΤΟΥΔΗΜΟΕΨΗΦ
 ΣΠΡΟΕΔΡΟΥΣΟΙΑΝΤΥΓΧΑΝ
 ΕΙΣΤΗΝΠΡΩΤΗΝΕΚΚΛΗΣΙΑ
 ΙΛΟΚΛΕΟΥΣΤΟΥΕΥΚΛΕΟΥΣ
 ΣΚΑΙΚΟΣΜΙΟΣΔΟΚΕΙΕΙΝΑ[Ι]
 ΠΡΥΤΑΝΕΣΙΤΟΙΣΑΕΙΠΡΥΤ
 ΒΑΛΛΕΣΘΑΙΤΗΣΒΟΛΗΣΕ
 ΤΗΙΒΟΛΗΙΕΙΝΑΙΤΗΓΚΗ
 ΡΤΩΙ ΠΑΤΡΙΑΥΤΟΟ
 ΜΟΝΤΟΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΛΕΩΝΤΙΣ for ΛΕΟΝΤΙΣ
 Ω = Ο = [o] used interchangeably;
 error due to same sound

post-Eucleidean Ψ, Ξ introduced

ΤΟΥ ΔΗΜΟ for ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
 Ο for ΟΥ persisted

ΤΗΣ ΒΟΛΗΣ for ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
 Ο for ΟΥ

ΤΟΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ for ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
 Ω = Ο, the difference being grammatical,
 not acoustic—i.e. there is no distinction
 between ‘open’ or ‘long’ and ‘closed’ or
 ‘short’ o/ω.

υτανευεν
 ευς εγραμματευεν Σιμι
 υς επεστατε ευριππιδη
 ον Ευκλει ανδραγαθι
 επειδη ανηρ αγαθος εγε
 ον Αθηναιων και τηγ καθ
 αιων και την ελευθερι
 ηι βοληι και τωι δημω[ι]
 σθοφοριαν ειναι αυτω[ι]

τωι δημωι Λεωντις επρυ
 αιος εγραμματευεν Ευφ
 [ε]πεσταται Μελανωπος ειπ
 ληι επειδη ανηρ αγαθος
 ιλοκλεους περι τον δημο[ν]
 ηγ ξαθοδον του δημο εψηφ
 ς προεδρους οι αν τυγχαν
 εις την πρωτην εκκλησια
 ιλοκλεους του Ευκλεους
 ς και κοσμιος δοκει εινα[ι]
 πρυτανεσι τοις αιει πρυτ
 βαλλεσθαι της βολης ε
 τηι βοληι ειναι τηγ κη
 ρ τωι πατρι αυτο ο
 μον τον Αθηναιων

This decree, written around the time of the ratification of the Ionic alphabet, shows a compromised transition from the old writing system to the new as it reflects elements of both.

ΜΕΘΟΝΑΙΟΝΕΚΤΙΕΡ[ΙΑΣ]
 [Φ]ΑΙΝΙΠΠΟΣΦΡΥΝΙΧΟΕΓΡΑΜΜΑΤΕΥ[ΕΥΕ]
 [ΕΔ]ΟΧΣΕΝΤΕΙΒΟΛΕΙΚΑΙΤΟΙΔΕΜΟΙΕΡΕΧΘΕΙΣΕΤΡ[ΥΤΑΝ]
 [ΕΥΕ]ΣΚΟΠΟΣΕΓΡΕΜΜΑΤΕΥΕΤΙΜΕΝΕΔΕΣΕΠΕΣΤΑΤΕΔ[ΙΟΠ]
 5 [ΕΙ]ΘΕΣΕΙΠΕΔΙ[Α]ΧΕΙΤΟΤΟΝΕΣΑΙΤΟΝΔΕΜΟΝΑΥΤΙΚ[ΑΠΡΟ]
 [ΣΜ]ΕΘΟΝΑΙΟΣΕΙΤΕΦΟΡΟΝΔΟΚΕΙΤΑΤΤΕΝΤΟΝΔΕΜΟ[ΝΑΥΤ]
 [ΙΚ]ΑΜΑΛΑΕΕΧ[Σ]ΕΡΚΕΝΑΥΤΟΙΣΤΕΛΕΝΗΟΣΟΝΤΕΙΘΕ[ΟΙΑΠ]
 [ΟΤ]ΟΦΟΡΟΕΓΟΓΝΕΤΟΗΟΝΤΟΙΣΠΡΟΤΕΟΙΣΠΑΝ[ΑΘ]Ε[ΝΑΙΟ]
 10 [ΙΣΕΤΕΤΑΧΑΤΟΓΕΡΕΝΤΟΔΕΑΛΛΟΑΤΕΛΕΣΕΝΑ[ΙΤΟΝΣΕΟΦ]
 [ΕΙΛΕΜΑΤΟΝΗΑΓΕΓΡΑΦΑΤΕΤΟΙΔΕΜΟΣΙΟΙΤ[ΟΙΤΟΝΑΘΕ]
 [ΝΑ]ΙΟΜΜΕΘΟΝΑΙΟΙΟΦΕΙΛΟΝΤΕΣΕΑΝΟΣΙΕΠΙΤ[ΑΔΕΙΟΙΑ]
 ΙΘΕΝΑΙΟΙΣ **ΟΣΠΕΡ** ΤΕΝΥΝΚΑΙΕΤΙΑΜΕΙΝΟΣΕΠΙ[ΧΟΡΕΝΑΠ]
 [ΟΥ]ΑΧΣΙΝΠΕΡΙΤΕΣΠΡΣΧΣΕΟΣΑΘΕΝΑΙΟΣΚΑΙΕΑΝ[ΚΟΙΝΟ]
 [Ν]ΦΣΕΦΙΣΜΑΤΙΠΕΡΙΤΟΝΟΦΕΙΛΕΜΑΤΟΝΤΟΝΕΝΤΕ[ΙΣΙΣΑ]
 15 [ΝΙ]ΣΙΓΙΓΝΕΤΑΙΜΕΔΕΝΠΡΟΣΗΚΕΤΟΜΕΘΟΝΑΙΟ[ΙΣ ΕΑΜΜ]
 [ΕΧ]ΟΡΙΣΓΙΓΝΕΤΑΙΦΣΕΦΙΣΜΑΠΕΡΙΜΕΘΟΝΑΙΟΝΠ[ΡΕΣΒΕ]
 [ΣΔ]ΕΤΡΕΣΠΕΜΦΣΑΙΗΥΠΕΡΠΕΝΤΕΚΟΝΤΑΕΤΕΓΕΓΟΝ[ΟΤΑΣ]
 [ΗΟ]ΣΠΕΡΔΙΚΚΑ[Ν]ΕΙΠΕΝΔΕΠΕΡΔΙΚΚΑΙΗΟΤΙΔΟΚΕ[ΙΔΙΚΑ]
 [ΙΟ]ΝΕΙΝΑΙΕΑΝΜΕΘΟΝΑΙΟΣΤΕΙΘΑΛΑΤΤΕΙΧΡΕΣΘΑ[ΙΜΕΔΕ]
 20 [ΕΧΣ]ΕΝΑΙΗΟΡΙΣΑΣΘΑΙΚΑΙΕΑΝΕΙΣΕΜΠΟΡΕΥΕΣΘ[ΑΙΚΑΘ]
 [ΑΠΕ]ΡΤΕΟΣΕ[Σ]ΤΕΝΧΟΡΑΝΚΑΙΜΕΤΕΕΔΙΚΕΝΜ[Ε]ΤΕ[Α]Δ[ΕΚΚΕΣ]
 [ΘΑΙ]ΜΕΔΕΣΤΡΑ[Τ]ΙΑΝΔΙΑΤΕΣΧΙΡΑΣΤΕΣΜΕΘ[Ο]ΝΑΙΟΝ[ΔΙΑ]
 [ΓΕΝΑ]ΚΝΤΟΜ[ΜΕ]ΘΟΝΑΙΟΝΚΑΙΕΑΜΜΕΝ **ΟΜΟΛ[Ο]ΓΟΣΙΝ**[ΗΕΚ]
 [ΑΤΕΡ]ΟΙΧΣΥ[ΜΒΙ]ΒΑΣΑΝΤΟΝΗΟΙΠΡΕΣΒΕΣΕΑΝΔΕΜΕ[ΠΡΕΣ]
 25 [ΕΙ]ΑΝ **ΕΚΑΤ[ΕΡ]Ο[Ι]**ΠΕΜΠΟΝΤΟΝΕΣΔΙΟΝΥΣΙΑΤΕΛΟΣ[ΕΧΟΝ]
 .....
 .....
 35 [ΣΙΣ] ΕΙΝ[ΑΙ ΕΧ]ΣΑ[ΓΟ]ΓΕΝ ΕΓ ΒΥΖΑΝΤΙΟ ΣΙΤΟ ΜΕΧ[ΡΙ . . . Α]
 [ΚΙΣΧ]ΙΛΙΟΝΜΕΔΙΜΝΟΝΤΟΕΝΙΑΥΤΟ **ΕΚΑΣΤΟ**ΗΟΙ[ΔΕΕΛΛΕ]
 [ΣΠ]ΟΝΤΟΦΥΛΑΚΕΣΜΕΤΕΑΥΤΟΙΚΟΛΥΟΝΤΟΝΕΧΣΑΓΕΝΜ[ΕΤ]
 [ΕΑΛ]ΛΟΝΕΟΝΤΟΝΚΟΛΥΕΝΕΕΥΘΥΝΕΣΘΟΝΜΥΡΙΑΙΣΙΔΡ[ΑΧ]
 [ΜΕΙΣ]ΙΝ **ΕΚΑΣΤΟΣ** ΓΡΑΦΣΑΜΕΝΟΣΔΕΠΡΟΣΤΟΣ **ΕΛΛΕΣΠ[ΟΝ]**
 40 **[ΤΟ] ΦΥΛΑΚΑΣ** ΕΧΣΑΓΕ[Ν]ΜΕΧΡΙΤΟΤΕΤΑΓΜΕΝΟΑΖΕΜΙΟΣ[ΔΕ]
 [ΕΣ]ΤΟΚΑΙΕΝΕΑΥΣΕΕΧΣΑΓΟΣΑΗΟΤΙΔΑΝΚΟΙΝΟΝΦΣΗΦ[ΙΣΜ]
 [ΑΠ]ΕΡΙ ΤΟΝ ΧΣΥΜΜΑΧΟ[Ν] ΦΣΦΙΖΟΝΤΑΙ ΑΘΗΝΑΙΟΙ ΠΕ[ΡΙΒ]
 [ΟΕ]ΔΕΙΑΣΕΑ[Λ]ΛΟΤΙΠΡΟ[Σ]ΤΑΤΤΟΝ[Ν]ΤΕΣΤΕΣΙΠΟΛΕΣΙΕ[ΠΕΡ]
 [ΙΣ]ΦΟΝ[Ε]ΠΕΡΙΤΟΝΠΟΛΕΟΝΗΟΤΟΑΝΟΝΜΑΣΤΙΡΕΠΙΤ[ΕΣΠ]
 .....
 .....
 50 [Ο]ΣΙ Ε[ΣΤΟ]ΝΔΕΜΟΝΗΟΙΠΡΕΣΒΕΣ[Η]ΟΙΠΑΡΑΠΕΡΔΙΚΚΟ[ΟΙΤ]
 .....
 .....
 55 [Ε]Ι **Ε[ΔΡΑ]ΣΕΟΣ**ΑΝΔΙ[ΑΡΤ]ΑΧΘΕΙΑΛΛΟΔΕΠΡΟΧΡΕΜΑ[ΤΙΣΑΙ]
 [ΤΟ]Υ[ΤΟ]ΝΜΕΔΕΝΕΑΜΜΕΤΙΟΙΣΤΡΑΤΕ[Γ]ΟΙΔΕΟΝΤΑ[Ι ΕΔΟΧ]
 [ΣΕΝΤΕΙ]ΒΟΛΕΙΚΕΙΤΟΙΔΕΜΟΙΚΕΚΡΟΠΙΣΕΤΡΥ[ΤΑΝΕΥΕ . . .]
 .....
 .....

“Aspirate” H(h)
 is missing from
 the words in **red**
 (see table on
 p. A-13)

ΗΟΙ on lines
 24 and 50, but
ΟΙ on line 56

N+M=MM εαμ μη τι = εαν μη τι

1 ΠΠΟΑ ΧΟΝ ΟΣ
 ΚΕΔΟΝΕΓΡΑΜΜΑΤΕΥΕ
 ΒΟΛΕΙΚΑΙΤΟΙΔΕΜΟΙΗΙΠΠΟΘΟΝΤΙ
 5 ΥΕΛΟΒΟΝΕΓΡΑΜΜΑΤΕΥΕΦΙΛΙΣΤΙΔΕ
 ΓΛΑΥΚΙΠΟΣΕΡΧΕ ΕΡΑΣΙΝΙΔΕΣΕΙΠ
 ΙΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΝ **Ο**Σ ΟΝΤΑ ΑΝΔΡΑ ΑΓΑΘΟ
 ΟΝΤΟΝΑΘΕΝΑΙΟΝΚΑΙΠΡΟΘΥΜΟΝΠ
 10 ΤΑΙΑΓΑΘΟΝΚΑΙΑΝΤΙ **Ο**ΝΕΥΠΕΠΟ
 ΚΑΙΤΟΝΑΔΕΜ ΟΝΤΟΝΑΘΕΝΑΙΟ
 ΦΑΝΟΙΠΟΙΕΣΑ
 ΑΧΜΟΝΗΟΙ
 ΟΝΚΑΙ
 15 ΑΓΟΝΙΗΟΝΗΕΝ
 Ε ΔΙΟΚΛΕΣΕΙΠΕ
 ΕΙΝΑΙΔΕΘΡΣΥ
 ΑΙΦΡΑΤΡΙΑΣΗΟ
 ΝΚΑΙΤΑΛΛΑΤΑΕ
 ΝΑΙΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟ
 20 ΑΡΑΑΘΕΝΑΙΟΝΚ
 ΕΡΙΗΟΝΕΥΕΡΓΕ
 ΚΑΙΑΝΑΓΡΑΦΣΑ
 ΕΝΑΗΕΛΕΣΘΑΙΔ
 ΚΑΙΜΑΛΛΗΟΙΤΙΝΕ
 ΡΟΣΤΟΓΙΓΝΟΜΕΝ
 25 ΠΟΙΕΣΑΝΤΟΝΔΕ
 ΙΝΚΑΙΑΓΟΡΑΤΟ
 Ο Ο ΚΑΙΣΙΜΟΝΚΑ
 ΑΕΥΕΡΓΕ Σ ΝΑΓΡΑΦ
 30 ΙΘΙΝΕΙΤΟΝΓΡΑΜ ΤΕ
 ΝΕΙΝΑΙΑΥΤΟΙΣΟΜΠΕΡ
 ΝΚΑΙΟΙΚΙΑΣΚΑΙΟΙΚΕΣ
 ΕΣΘΑΙΑΥΤΟΝΤΕΝΒΟΛΕΝ
 ΙΤΟΣΠΡΥΤΑΝΕΣΗΟΠΟΣΑ
 35 ΤΕΛΕΝΑΠΟΜΙΣΘΟΣΑΝΤΟ
 ΛΕΙΤΟΣΔΕΗΕΛΛΕΝΟΤΑΜ
 ΕΑΝΔΕΔΟΚΕΙΑΥΤΟΣΚΑΙ
 ΒΟΛΕΝΠΡΟΒΟΛΕΥΣΑΣΑΝ
 ΟΝΕΥΔΙΚΟΣΕΙΠΕΤΑΜΕΝ
 40 ΔΕΤΟΝΔΟΡΟΔΟΚΕΣ
ΟΕΦΣΕΦ ΣΘΕΑΠΟΛΛ
 ΑΙΕΝΤΕΙΠΡΟΤΕΙΗΕΔ

ΟΣ = ὅς
 Θρασύβουλον ὅς ὄντα ἄνδρα...
 H[h] is missing

ΟΝ = ὄν
 ἀγαθὸν καὶ ἀντὶ ὄν εὐ πέπο...
 H[h] is missing

Ο = ὅ
 ὁ ἐρσηφ[ί]σθη Ἀπόλλ...
 H[h] is missing

Τ Ο Ι Σ Ε Θ Ε Λ Ο Ν Τ Α Ι Σ Ε Π
 Μ Ε Γ Α Σ Α Φ Ι Κ Ο Μ Ε Ν Ο Σ Ε Ι Σ Τ Η Ν
 Μ Ε Ω Σ Τ Ο Υ Σ Υ Π Ε Ν Α Ν Τ Ι Ο Υ Σ Τ Η Ι Δ
 Χ Ω Ρ Α Ν Τ Η Ν Α Θ Η Ν Α Ι Ω Ν Κ Α Ι Τ Ω Ν Α Λ
 Ρ Α Γ Ε Γ Ο Ν Ε **N** Β Ο Η Θ Η Σ Ω Ν Μ Ε Τ Α Δ Υ Ν
 Γ Ε Ν Ο Μ Ε Ν Ο Σ Π Ο Λ Λ Α Σ Μ Ε Ν Η Δ Η Π Ο Λ
 Β Α Σ Ι Λ Ε Ι Α Ι Κ Ι Ν Δ Υ Ν Ο Ν Κ Α Ι Π Ο Ν
 Τ Ο Υ Τ Ι Μ Ω Ν Κ Α Ι Π Ε Ρ Ι Π Λ Ε Ι Σ Τ Ο Υ
 Κ Α Ι Δ Ε Η Θ Ε Ν Τ Ω Ν Η Γ Ε Ι Σ Θ Α Ι Τ Η
 Κ Α Τ Α Π Ε Λ Ο Π Ο Ν Ν Η Σ Ο **N** Π Ρ Α Ξ Ε Ω Ν Π Ο
 Κ Τ Ο Ι Σ Ε Ξ Ε Β Α Λ Ε Ν Ε Κ Τ Η Σ Χ Ω Ρ Α Σ Τ Ο
 Θ Α Ι Τ Ο Ι Σ Ε Θ Ε Λ Ο Ν Τ Α Ι Σ Ε Π Ι Λ Ε Κ Τ Ο
 Η Μ Η Τ Ρ Ι Ο Ν Α Ν Τ Ι Γ Ο Ν Ο Υ Β Α Σ Ι Λ Ε Α Β
 Φ Ι Π Π Ο Υ Ε Ν Α Γ Ο Ρ Α Ι Π Α Ρ Α Τ Η Ν Δ Η Μ Ο
 Ο Υ Σ Α Λ Λ Ο Υ Σ Ε Λ Λ Η Ν Α Σ Ι Δ Ρ Υ Σ Α Σ Θ Α Ι
 Θ Ι Σ Τ Α Μ Ε Ν Ο Υ Σ Ε Ι Σ Τ Α Σ Θ Υ Σ Ι Α Σ Τ Α Σ
 Ρ Ι Ο Υ Κ Α Ι Δ Η Μ Η Τ Ρ Ι Ω Ι Σ Ω Τ Η Ρ Ι Θ Υ Ε Ι [N]
 Ν Ω Σ Σ Ε Μ Ν Ο Τ Α Τ Α Κ Α Ι Κ Α Λ Λ Α Ι Σ Τ Α Κ Α
 Τ Ω Ν Ε Π Ι Λ Ε Κ Τ Ω Ν Τ Ω Ι Β Α Σ Ι Λ Ε Ι Δ Ε
 Ο Ν Τ Ε Τ Ι Μ Η Κ Α Σ Ι Ν Τ Ο Υ Σ Ε Υ Ε Ρ Γ Ε Τ
 Μ Α Ι Σ Τ Ι Μ Ω Σ Ι Ν . . .

τοις εθελονταις επ
 μεγας αφικομενος εις την
 μεωσ τους υπεναντιους τη δ
 χωραν την Αθηναίων και των αλ
 ραγεγονεν βοηθησων μετα δυν
 γενομενος πολλας μεν ηδη πολ
 βασιλειαι κινδυνον και πον
 του τιμων και περι πλειστου
 και δεηθεντων ηγεισθαι τη
 κατα Πελοποννησον πραξεων πο
 κτοις εξεβαλεν εκ της χωρας το
 θαι τοις εθελονταις επιλεκτο
 ημητριον Αντιγονου βασιλεα β
 φ ιππου εν αγοραι παρα την Δημο
 ους αλλους Ελληνας ιδρυσασθαι
 θισταμενους εις τας θυσιας τας
 ριου και Δημητριωι Σωτηρι θυει[v]
 ν ως σεμνοτατα και καλλιστα κα
 των επιλεκτων τωι βασιλει δε
 ων τετιμηκασιν τους ευεργετ
 μαις τιμωσιν...

Sample of the definitive post-Eucleidean Attic writing.

In this decree grammatical forms appear more distinct, and orthographical errors and phonopathy effects are absent, e.g. **N** before **B** or **Π** does not turn into **M**.

Notice the absence of aspiration in the four underlined words.